

dosar nr. 2ra-1373/2019

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, judecător: (V. Hadîrca)
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău judecători: (I. Țurcan, Iu. Cotruță, N. Simciuc)

Î N C H E I E R E

21 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s-a menținut hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani,

c o n s t a t ă :

La data de 31 octombrie 2017 Vasile Moisei, reprezentat de avocatul Veaceslav Spalatu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamantul Vasile Moisei, a invocat că de către SUP a Inspectoratului de Poliție Botanica, mun. Chișinău la data de 12 august 2016 a fost pornită cauza penală nr. xxxxxxxxx0, conform semnelor componenței de infracțiune prevăzute de art. 186, alin. (2), lit. d) Cod penal, în baza sesizării SRL „Autoconcord” pe faptul sustragerii bunurilor în sumă de 35 513 lei din depozitul companiei.

Reclamantul Vasile Moisei a relatat că la data de 14 noiembrie 2016 de către Procuratura Botanica, mun. Chișinău a fost emisă ordonanța de punere sub învinuire a lui Vasile Moisei, fiindu-i incriminată comiterea infracțiunii prevăzută de art. 191 alin. (1) Cod penal.

Reclamantul Vasile Moisei a indicat că prin ordonanța de punere sub

învinuire i-au fost aduse o serie de incomodități, atât de ordin moral, familial cât și i-a fost restricționat dreptul la libera circulație și posibilitatea plecării peste hotare atât în interes familial, cât și în scopul de a lucra.

Reclamantul Vasile Moisei a afirmat că la data de 23 ianuarie 2017 a depus în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central o cerere privind accelerarea urmăririi penale în cadrul cauzei penale nr. xxxxxxxxxxxx70, iar la data de 27 ianuarie 2017 prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central a fost admisă cererea lui Vasile Moisei privind accelerarea urmăririi penale în cadrul cauzei penale nr. xxxxxxxxxxx0, cu obligarea organului de urmărire penală să adopte o hotărâre în privința cazului dat până la data de 27 februarie 2017.

Reclamantul Vasile Moisei a menționat că la data de 01 martie 2017, Vasile Moisei, reprezentat de avocatul Veaceslav Spalatu a depus în cadrul Procuraturii mun. Chișinău, sediul Botanica, o plângere în temeiul art. 298-299/2 Cod de procedură penală, împotriva inacțiunilor și acțiunilor procurorului conducător al urmăririi penale, Mahu Sihian care a comunicat avocatului în urma unei convorbiri telefonice precum că, cauza penală se află la ofițerul de urmărire penală și o decizie în acest sens nu a fost luată. Tot în această perioadă, din cancelaria Procuraturii mun. Chișinău, sediul Botanica, avocatul a aflat că plângerea din 01 martie 2017 a fost transmisă spre examinare procurorului Petrușca Serghei, iar până la acea data atât avocatul, cât și învinuitul nu primise vreun răspuns privitor la executarea încheierii din 27 ianuarie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în ceea ce privește adoptarea unei decizii pe marginea cauzei penale nr. 2xxxxxxxx.

Astfel, reclamantul a considerat că faptul dat vădit demonstrează că organul de urmărire penală nu a fost obiectiv și imparțial, nu a executat hotărârile instanței de judecată privind luarea unei decizii pe marginea cauzei penale sus nominalizate, și prin diferite metode neîntemeiat a tergiversat urmărirea penală, contrar prevederilor art. 20 Cod de procedură penală.

Reclamantul Vasile Moisei a relevat că la 27 martie 2017, fiind reprezentat de avocatul Veaceslav Spalatu a depus în cadrul Judecătoriei Chișinău, sediul Central o plângere conform prevederilor art. 313 Cod de procedură penală, iar în urma acestei plângeri a învinuitului, la data de 28 aprilie 2017 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul Botanica, Nadejda Barbalat a dispus prin ordonanță scoaterea de sub urmărire penală a lui Vasile Moisei, deoarece acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 191, alin. (1) Cod penal și încetarea urmăririi penale, cu clasarea procesului penal în cauză.

Reclamantul Vasile Moisei a explicat că toate circumstanțele luate în coroborarea lor, prin extinderea în timp de mai bine de 9 luni prin contestarea deciziilor ilegale ale organului de urmărire penală la procurorul superior, la instanța de judecată, prin alte acțiuni/ inacțiuni ilegale ale organului de urmărire penală, care au dus la tergiversarea examinării cauzei penale sus menționate, i-au cauzat anumite suferințe fizice și psihice lui Vasile Moisei. Tergiversarea abuzivă a cauzei penale nominalizate a contribuit la ponegrirea onoarei și demnității lui, deoarece atât în fața colectivului de muncă și a altor persoane i s-a adus învinuiri grave în privința delapidării averii angajatorului.

Reclamantul Vasile Moisei a susținut că pornirea cauzei penale în privința sa,

cu aducerea unei învinuiri, a generat și conflicte în familia acestuia, adică a contribuit negativ asupra vieții private, deoarece la acel moment a fost unicul soț întreținător a familiei, unde avea un copil minor de câteva luni și soția era în concediul de îngrijire al copilului, circumstanțe ce au făcut imposibilă angajarea acestuia în câmpul muncii pentru a-și întreține familia.

Reclamantul Vasile Moisei a precizat că în cauza penală nr. 2xxxxxxx intentată în privința sa, acesta a achitat pentru asistența juridică a avocatului suma de 24 000 de lei, care include suma de 10000 de lei, conform contractului de prestări servicii nr. 01/15 din 15 ianuarie 2017 și bonului de plată Seria EC nr. 864499 din 15 ianuarie 2017 și suma de 14000 de lei, conform contractului de prestări servicii nr. 01/24 din 24 mai 2017 și bonului de plată Seria PL nr. 259453 din 24 mai 2017, iar pentru examinarea prezentului litigiu, reclamantul a achitat pentru asistență juridică a avocatului suma de 6 000 de lei, conform contractului de prestări de servicii nr. 01/26 din 26 octombrie 2017 și bonului de plată Seria PL nr. 259457 din 26 octombrie 2017.

Reclamantul Vasile Moisei a solicitat admiterea acțiunii, încasarea din contul statului, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul său, cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 50000 de lei, precum și prejudiciului material format din cheltuielile de asistență juridică în cauza penală nr. 2xxxxxxx în sumă de 24000 de lei și a cheltuielilor de asistență juridică în prezenta cauza civilă în sumă de 6000 de lei.

Prin hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, s-a încasat din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova în beneficiul lui Vasile Moisei suma de 3000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 30000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate, în rest cerințele acțiunii au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău au fost respinse apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și a fost menținută hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată.

Prin decizia din 03 octombrie 2018 a Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, s-a casat integral decizia din 29 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată și s-a transmis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin încheierea din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat greșeala din hotărârea din 20 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul

Buiucani, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material, recuperarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică suportate, adaugând în dispozitiv după cuvintele 30000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate sintagma ce constă din 24000 lei prejudicial material suportat pentru asistență juridică în cadrul dosarului penal și 6000 lei pentru asistență juridică suportată în prezentul litigiu.

Prin decizia din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și s- a menținut hotărârea din 20 decembrie 2017, corectată prin încheierea din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului material, recuperarea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de asistență juridică.

În susținerea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că prin ordonanța organului de urmărire penală a Secției Urmărire Penală a Inspectoratului de Poliție Botanica a IGP a mun. Chișinău din 12 august 2016, în privința lui Vasile Moisei a fost pornită urmărirea penală nr. 2xxxxxxx, conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiune prevăzută de art. 186 alin. (2), lit.d) Cod penal, pentru faptul că în perioada de timp de la 20 iunie 2016 pînă la 06 august 2016, avînd scopul sustragerii bunurilor altei persoane, activînd în calitate de magaziner la SRL "Autoconcord" și avînd acces la depozitul amplasat în mun. Chișinău, str. Dacia 55, Vasile Moisei a sustras în mod tainic piese auto în valoare de 35313 lei, după care cu bunurile sustrase s-a dus într-o direcție necunoscută, cauzând astfel SRL "Autoconcord" un prejudiciu considerabil în sumă de 35313 lei. Prin ordonanța ofițerului de urmărire penală din cadrul IP Botanica din 15 august 2016, Vasile Moisei a fost recunoscut în calitate de bănuit în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin.(2) Cod penal. Prin ordonanța procurorului în Procuratura Botanica, mun. Chișinău, Nadejda Barbalat din 14 noiembrie 2016, Vasile Moisei a fost pus sub învinuire, fiindu-i incriminată infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (1) Cod penal.

La data de 23 ianuarie 2017 avocatul Veaceslav Spalatu, în interesele lui Vasile Moisei, a depus la Judecătoria Chișinău, sediul Central cerere privind obligarea Procuraturii mun.Chișinău de a accelera de judecată urmărirea penală pe cauza penală nr.2xxxxxxx, iar prin încheierea instanței de judecată din 27 ianuarie 2017, a fost admisă cererea privind accelerarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2xxxxxxx, cu obligarea organului de urmărire penală să adopte hotărîre în privința cazului dat pînă la data de 27 februarie 2017. La data de 01 martie 2017 avocatul Veaceslav Spalatu în interesele lui Vasile Moisei, a depus plîngere în ordinea art. 288-289 Cod de procedură civilă privind înlăturarea procurorului conducător al urmăririi penale Siliviu Mahu și repartizarea cauzei penale altui procuror, iar prin ordonanța procurorului, adjunct-interimar al Procurorului - șef al mun. Chișinău, șef-interimar al Oficiului Botanica, Marcel Cimbir, din 01 martie 2017, a fost admisă cerere avocatului, cauza penală retrasă din conducerea procurorului în Procuratura mun. Chișinău, oficiul Botanica, Mahu

Silviu și atribuită procurorului Procuratura mun.Chișinău, oficiul Botanica, Serghei Petrușca. Ulterior, prin ordonanța procurorului adjunct-interimar al Procurorului - șef al mun. Chișinău, șef-interimar al Oficiului Botanica, Cimbir Marcel din 17 martie 2017, cauza penală a fost retrasă din conducerea procurorului în Procuratura mun.Chișinău, oficiul Botanica, Petrușca Serghei și atribuită procurorului în Procuratura mun.Chișinău, oficiul Botanica, Barbalat Nadejda. Prin ordonanța procurorului în Procuratura mun.Chișinău, oficiul Botanica, Barbalat Nadejda din 28 aprilie 2017 a fost dispusă scoaterea de sub urmărire penală a lui Moisei Vasile, deoarece acțiunile acestuia nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 191 alin.(1) Cod penal, cu încetarea urmăririi penale și clasarea procesului penal.

Instanța de apel a mai reținut că la stabilirea cuantumului prejudiciului moral, prima instanță corect a făcut referire la faptul că prejudiciul moral solicitat de reclamant în mărime de 50000 lei, este unul exagerat și neproportional suferințelor morale cauzate lui Vasile Moisei. Or, precum reiese din materialele cauzei, acesta nu a fost privat de libertate și de drepturile procesuale în cadrul cauzei penale în privința sa, în privința acestuia pe parcursul procesului penal nu s-au aplicat măsuri procesuale de constrângere: privative de libertate, de limitare în alte drepturi, de perchiziție, e.t.c. Luând în considerație perioada restrângerii dreptului reclamantului/apelant la libertate, precum și natura suferințelor determinate reclamantului, de starea fizică a acestuia, instanța de apel apreciază că recunoașterea existenței erorilor enunțate precum și încasarea sumei de 3000 lei, cu titlu de prejudiciu moral cauzat prin atragerea ilicită la răspundere penală, sunt în măsură să compenseze suferințele morale suportate de reclamant în legătură cu această cauză penală.

Instanța de apel consideră neîntemeiate argumentele apelanților Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova privind netemeinicia pretențiilor reclamantului Vasile Moisei ce țin de încasarea prejudiciului moral cauzat în urma acțiunilor ilicite ale organelor de urmărire penală. Or, și în accepțiunea art. 2 din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prin acțiuni ilicite se înțeleg acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infracțiuni).

Instanța de apel consideră declarative argumentele apelanților Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Procuraturii Generale a Republicii Moldova precum că doar întrunirea cumulativă a prevederilor art. 3 și 6 al Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, permite înaintarea acțiunii civile, or, pe lângă faptul că norma legală nu prevede această condiție, instanța de apel menționează că prin sentința de

scoatere de sub urmărire penală, s-a stabilit că acțiunile imputate lui Vasile Moisei, nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 191 alin. (1) Cod penal, iar existența unei sentințe de achitare este suficientă pentru adresarea în instanța de judecată, în temeiul Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, astfel încât omisiunile admise de organul de urmărire penală, constatate la pronunțarea sentinței de achitare, precum și la emiterea deciziilor de menținere a acesteia de către instanțele ierarhic superioare, denotă anumite imperfecțiuni în activitatea organelor competente care au dus la efectuarea unor acțiuni de urmărire penală fără să fi existat probe suficiente care să justifice aceste acțiuni.

Instanța de apel a menționat că concluzia apelanților, este bazată pe o înțelegere eronată a textului și spiritului prevederilor Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care face o distincție clară a acțiunilor ilicite a organului de urmărire penală bazate pe erori sau rezultate din intenție criminală. La acest capitol, instanța de apel punctează faptul că Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nu instituie o condiție specială privind existența unui act judiciar separat, prin care să fie declarate ca fiind ilegale acțiunile organului de urmărire penală, or, însăși ordonanța de scoatere de sub urmărire penală pe motive de reabilitare cu încetarea procesului penal, este unica dovadă legală suficientă, care denotă tragerea ilicită a persoanei la răspundere penală. Instanța de apel a notat faptul că, din coroborarea prevederilor art. 53 alin. (2) din Constituție și art.2, art.3 din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, se desprinde evident concluzia că, acțiunile ilicite sau ilegale sunt acele acțiuni sau inacțiuni ale organului de urmărire penală, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale.

Instanța de apel a remarcat că în situația în care prin acte judiciare, prin încheierea judecătorului de instrucție ori prin hotărâre judecătorească, se va constata a fi vădit ilegale acțiunile organului de urmărire penală, procurorilor și a judecătorilor, aceste fapte implică răspunderea penală în baza Capitolului XIV din Codul penal pentru infracțiuni contra justiției, pe când prejudiciul cauzat, în virtutea Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, se repară integral și indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

Instanța de apel a stabilit că în cadrul urmăririi penale, Vasile Moisei a negat categoric culpa sa, iar apelanți nu au invocat existența condițiilor indicate la art.4

din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești aplicabilă cazului, care exclud în mod exhaustiv răspunderea statului.

Instanța de apel a respins argumentele apelanților cu privire la faptul că prima instanță nu a ținut cont că organul de urmărire penală, și-a îndeplinit obligațiile ce-i revin conform atribuțiilor în cadrul unei proceduri penale, care nu ar putea fi considerate ca o încălcare a drepturilor acesteia, or, circumstanțele în urma cărora Moisei Vasile a fost scos din urmărire penală, din motiv că acțiunile imputate lui Moisei Vasile, nu întrunesc elementele constitutive ale componenței de infracțiune prevăzute de art. 191 alin.(1) Cod penal, instanța de apel consideră că atribuțiile invocate au fost îndeplinite în detrimentul intereselor și drepturilor învinutului, care ca consecință a avut de suferit moral în urma acțiunilor organului de urmărire penală.

De asemenea, instanța de apel a menționat că unul din efectele ordonanței de scoatere de sub urmărire penală, este faptul că la momentul punerii sub învinuire a lui Vasile Moisei, reprezentanții statului, nu au întreprins toate acțiunile în vederea elucidării tuturor circumstanțelor cauzei, inclusiv a celor care indicau asupra neîntrunirii în faptele lui Moisei Vasile a elementelor infracțiunii incriminate.

Instanța de apel consideră că prima instanță a adoptat o hotărâre legală și întemeiată, iar cererea de apel este neîntemeiată, instanța de apel ajungând la concluzia de a respinge apelurile declarate de Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Procuratura Generală a Republicii Moldova și a menține hotărârea primei instanțe.

La 28 mai 2019 Ministerul Justiției al Republicii Moldova, a declarat recurs împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Vasile Moisei.

În motivarea cererii de recurs recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel o consideră vădit ilegală și neîntemeiată, deoarece instanța de apel la pronunțarea deciziei a aplicat eronat normele de drept material, instanța a apreciat arbitrar poziția participanților la process și a probelor anexate la dosar.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a invocat că instanța de apel a încălcat normele de drept material, prin aplicarea și interpretarea eronată a Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, or, nici o condiție prevăzută la art. art. 6 și 3 din Legea nominalizată nu se regăsește în justificarea pretențiilor lui Vasile Moisei.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că Vasile Moisei nu a prezentat probe justificative care ar demonstra prezența unor suferințe cauzate, iar argumentele invocate întru motivarea pretenției de încasare a prejudiciului moral, poartă un caracter declarativ, susținem că acțiunile organului de urmărire penală sunt complet justificate și necesare, organul de urmărire penală fiind obligat să întreprindă toate măsurile posibile și legale întru elucidarea adevărului și asigurarea atragerii la răspundere a infractorului.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a declarat că organul de urmărire penală nu a admis careva ingerințe ilegale a dreptului intimatului/reclamantului Moisei Vasile la respectarea vieții private și de familie prevăzut de art. 8 CEDO, precum și nu a încălcat prevederile art. 6 a Convenției Europene a Drepturilor Omului, or organul de urmărire penală, în cadrul cauzei penale, a realizat un mecanism investigator efectiv într-o societate democratică și anume de a investiga și a preveni acțiuni criminale comise de către persoanele fizice și juridice. Cu atât mai mult, scopul urmăririi penale, fiind bine definit de către legiuitor în art. 1 alin. (2) Cod de Procedură Penală al Republicii Moldova, justifică necesitatea derulării acesteia, ca mijloc de luptă contra criminalității, mijloc de protejare a persoanei, societății și statului de infracțiuni, mijloc de existență și de menținere a unui stat de drept.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a indicat că instanța de apel eronat a menținut hotărârea primei instanțe privind încasarea din contul bugetului de stat, în beneficiul intimatului/reclamantului Moisei Vasile, a sumei prejudiciului moral, în condițiile în care la caz nu sunt întrunite condițiile necesare de aplicabilitate a prevederilor Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de repararea a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

Recurentul Ministerul Justiției al Republicii Moldova a menționat că instanțele judecătorești inferioare în mod eronat au concluzionat că pretenția privind încasarea prejudiciului material cu titlu de cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei penale în mărime de 30000 lei, este întemeiată și necesar de a fi admisă, or, Vasile Moisei nu a prezentat careva probe pertinente și utile privind ilegalitatea acțiunilor organului de urmărire penală și nici dovezi în sensul suportării cheltuielilor pretinse.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

După cum denotă materialele cauzei, copia deciziei motivate din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost expediată participanților la proces la data de 07 decembrie 2018, prin scrisoarea de expediere nr. 12772 (f.d. 215, vol.II), însă dovada recepționării acesteia la materialele cauzei lipsește.

În aceste circumstanțe, instanța de recurs precizează că recursul, a fost depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova la data de 28 mai 2019, cu respectarea termenului prevăzut la art. 434 Cod de procedură civilă.

La 26 iunie 2019, în adresa intimaților Vasile Moisei, Procuratura Generală a Republicii Moldova a fost expediată copia recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 09 iulie 2019 Procuratura Generală a Republicii Moldova a depus referință prin care a solicitat admiterea recursului depus de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Intimatul Vasile Moisei nu și-a vaforificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil,

comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială, sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul, exercitat conform secțiunii a II-a, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute la art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel.

Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii, sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii, doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor, stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, nu

rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 alin. 1 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ministerul Justiției al Republicii Moldova, împotriva deciziei din 07 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Vasile Moisei împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Procuratura Generală a Republicii Moldova cu privire la încasarea prejudiciului moral și cheltuielilor de judecată.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

Judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan